

Transmurale werkspraak: **Mammacarcinoom**

Deze werkspraak is samengesteld door en namens mammateam WZA en huisartsen regio Assen e.o.

(Deelnemers werkgroep verpleegkundig specialist J. Nijhuis, huisarts O. Savenije en chirurg M. Gordinou de Gouberville)

Verwijscriteria

Niet pluis/twijfel → verwijs naar mammapoli. Bij verdenking van maligniteit of fibroadenomen met indicatie voor een biopsie dan graag verwijzing naar mammapoli, want radioloog bipteert niet voordat patiënt op de mammapoli gezien is.

- Aanwijzingen voor maligniteit zoals omschreven in de NHG-standaard.
- Lokale palpabele afwijking met verdacht mammogram.
- Persisterende klachten >3 maanden met niet-verdacht mammogram.
- Bruine of bloederige tepeluitvloed.
- Onzekerheid en uitgesproken angst voor mammacarcinoom.
- Bewezen familiale aanleg/belasting.

Pluis → verwijs bij aanhoudende klachten naar afdeling Radiologie voor beeldvormende diagnostiek

- patiënten >30 jaar voor mammografie,
- patiënten <30 jaar of bij zwangerschap of borstvoeding voor echo
- Gelokaliseerde palpabele afwijking zonder aanwijzingen voor maligniteit.
- Een door de vrouw gevoeld knobbeltje zonder aanwijzingen voor maligniteit.
- Gelokaliseerde pijn of gevoeligheid in één borst zonder aanwijzingen voor maligniteit.
- Diffuus knobbelig klierweefsel met klachten van mastopathie.
- Indien patiënt het wenst.

Afwijking bij screening via bevolkingsonderzoek

- BI-RADS 0 → Verwijs naar radiologie voor een echografie (geen brief BVO meesturen).
- BI-RADS 4 of 5 → Verwijs naar de mammapoli (wel brief BVO meesturen).

Familiaire belasting

- Zie NHG-standaard voor inschatting risicogroep (HA vraagt naar mamma-, ovarium, tuba- en/of prostaat carcinoom, Asjkenazisch-Joodse komaf)

	Eenmalige verwijzing naar mammapoli is mogelijk voor intake, consultatie en advies, waarbij zo nodig overlegd wordt met klinisch geneticus. Hierbij gelden niet de vastgestelde termijnen t.a.v. diagnostiek. N.B. Diffuse pijnklachten in de borsten zijn bij afwezigheid van afwijkingen bij klinisch borstonderzoek geen indicatie voor beeldvormende diagnostiek.
Consultatie mammapoli	- Digitale consultatie via VIPLive is mogelijk. De chirurg of verpleegkundig specialist zal de digitale consultatievraag beantwoorden binnen maximaal 2 werkdagen. - Het mammacentrum kan ook geconsulteerd worden als expertisecentrum indien er geen verdenking is voor maligniteit, maar wel onzekerheid/aanhoudende klachten aan de borst(en) bij patiënt.
Vorbereidingen door huisarts	- Lichamelijk onderzoek. - Uitvragen familiale belasting, tepeluitvloed, menstruatiecyclus.
Informatieoverdracht	Telefonische terugkoppeling naar huisarts - Bij bewezen maligniteit wordt na het gesprek met de patiënt de huisarts telefonisch op de hoogte gebracht. - Huisarts wordt telefonisch op de hoogte gebracht bij overgang curatief – palliatief. Schriftelijke terugkoppeling (vermijd afkortingen) - Op de dag van diagnose graag brief naar huisarts met voorlopig behandelplan - Na de operatie een brief met laatste uitslagen, gekozen behandelplan en evt. doorverwijzing naar gespecialiseerde zorgverleners/paramedici (van heelkunde). - Benoem in de brief of de gekozen behandeling volgens protocol is. Indien er wordt afgeweken van protocol beargumenteer dan kort waarom dit is. - Huisarts ontvangt indien patiënt chemotherapie krijgt overzicht van kuren met kuurspecifieke informatie en bijwerkingen en evt. doorverwijzing naar gespecialiseerde zorgverleners/paramedici (van medische oncologie). - Aan eind van de behandeling ontvangt huisarts: nazorgplan (op dit moment nog in ontwikkeling), informatie over controle schema (verwacht) beloop, hoofdbehandelaar en contactpersoon.
Aanwijzingen voor de huisarts	- Verwijs naar de mammapoli via ZorgDomein, vermeld in verwijsbrief: - Patiëntgegevens (controleer telefoonnummer + email van patiënt om snel contact te kunnen opnemen voor het plannen van 1^e afspraak) - Reden van verwijzing + informatie lichamelijk onderzoek - Familieanamnese

	- Medicatieoverzicht (o.a. gebruik bloedverdunners, denk bij mannen aan prednisonkuur en anabole steroïden) - Ziekte geschiedenis - Fysieke en psychosociale context/voorgeschiedenis evt. behandelbeperkingen - Indien patiënt wordt verwezen op basis van BVO-uitslag BI-RADS 4 of 5 dan graag brief BVO meesturen. • Huisarts adviseert bij vermoeden mammacarcinoom dat patiënt naaste meeneemt naar polikliniek. • Huisarts informeert patiënt over traject in ziekenhuis bij BI-RADS 0: - Bij uitslag BI-RADS 1 of 2 zal de radioloog de betekenis hiervan aan de patiënt uitleggen. - Bij uitslag BI-RADS 3,4 of 5 zal de radioloog de patiënt naar de mammapoli sturen. Radioloog zal huisarts vragen om verwijfsbrief te maken.
Aanwijzing voor de patiënt	• Binnen 3 werkdagen kunt u het eerste contact verwachten. • Neem actueel medicatieoverzicht mee. • Patiënt wordt gebeld door de mammapoli voor een afspraak. • Indien mogelijk naaste meenemen naar bezoek aan de mammapoli.
Follow-up/ terugverwijzing naar 1^e lijn	• Als de patiënt een borstsparende operatie heeft ondergaan kan zij, na 3 jaar en indien ouder dan 50 jaar, worden terugverwezen naar het bevolkingsonderzoek wanneer zij beschikken over de postoperatieve mammografieën ter vergelijking. Het alternatief is mammografisch onderzoek om de 2 jaar via het ziekenhuis waar patiënt tot dan toe werd gecontroleerd waarbij de uitslag via de huisarts kan worden doorgegeven. De specialist moet de patiënt actief terugverwijzen naar de huisarts. • Als de patiënt een ablatie heeft ondergaan, kan zij na 3 jaar en indien ouder dan 50 jaar terugkeren naar het bevolkingsonderzoek (BVO) voor mammografische screening van de contralaterale borst. • Zie verder richtlijn: Follow-up: detectie nieuwe carcinoom manifestaties - Richtlijn - Richtlijndatabase
Opmerking	• Dichtheid borstklierweefsel: terugkoppeling van de radioloog volgt in het verslag op basis van beoordeelbaarheidsklasse A tot D. Waarbij A gunstig is en bijna volledig uit vet bestaat en D zeer dicht borstklierweefsel is. Patiënten die met klachten komen en dens klierweefsel hebben, krijgen altijd een aanvullende echo. Meestal is de combinatie tomosynthese mammografie met een echo voldoende om een betrouwbare uitslag te geven. Indien dit niet het geval is, dan is verwijzing naar de mammapoli wenselijk voor counseling en eventueel MRI.
Bron	• NHG-standaard borstkanker • Richtlijn Mammacarcinoom

